

NOTAE NUMISMATICAE

ZAPISKI NUMIZMATYCZNE

Tom XVI

MUZEUM NARODOWE W KRAKOWIE
SEKCJA NUMIZMATYCZNA
KOMISJI ARCHEOLOGICZNEJ PAN
ODDZIAŁ W KRAKOWIE

Kraków 2021

NOTAE NUMISMATICAE

ZAPISKI NUMIZMATYCZNE

Tom XVI

MUZEUM NARODOWE W KRAKOWIE
SEKCJA NUMIZMATYCZNA
KOMISJI ARCHEOLOGICZNEJ PAN
ODDZIAŁ W KRAKOWIE

Kraków 2021

Komitet naukowy / Scientific Committee:

Prof. Peter van Alfen, Prof. Michael Alram, Prof. Aleksander Bursche, Prof. François de Callataÿ, Dr Karsten Dahmen, Prof. Georges Depeyrot, Dr Haim Gitler, Zofia Gołubiew, Prof. Wiesław Kaczanowicz, Elżbieta Korczyńska, Prof. Katerini Liampi, Prof. Adam Małkiewicz, Prof. Andrew Meadows, Prof. Mariusz Mielczarek, Dr Jiří Militký, Prof. Janusz A. Ostrowski, Prof. Maciej Salamon, Prof. Bernhard Weisser

Redakcja / Editorial Board:

Redaktor / Editor in Chief – Jarosław Bodzek
Zastępca redaktora / Associate Editor – Mateusz Woźniak
Sekretarze / Secretaries – Dorota Malarczyk, Anna Bochnak, Barbara Zając

Redaktor tematyczny / Theme Editor:

Peter van Alfen

Redaktor językowy / Linguistic Editor:

Peter van Alfen

Recenzenci / Reviewers:

Prof. Bartosz Awianowicz, Dr Hab. Katarzyna Balbuza, Dr Hab. Mateusz Bogucki, Prof. Kevin Butcher, Dr Witold Garbaczewski, Prof. Matthias Hardt, Dr Johan Van Heesch, Dr Wilhelm Hollstein, Prof. Stanley Ireland, Dr Krzysztof Jarzęcki, Dr Szymon Jellonek, Dr Adam Kędzierski, Prof. Koray Konuk, Dr Piotr Kotowicz, Prof. Marek Olbrycht, Prof. Michał Parczewski, Dr Evgeni Paunov, Dr Grzegorz Śnieżko, Prof. Michael Vickers, Dr Eliza Walczak, Dr Ulrich Werz, Dr Tomasz Więcek, Dr David Wigg-Wolf, Dr Michał Wojenka, Dr Hab. Marcin Wołoszyn

Redaktorzy prowadzący / Managing Editors:

Dorota Malarczyk, Anna Kowalczyk

Tłumaczenia / Translations:

Jarosław Bodzek, Karolina Koriat, Andrzej Leligdowicz, Nasim Luczaj, Borys Paszkiewicz, Anna Sosenko, Iwona Zych

Korekta / Proofreading:

Aedaan Shaw

Projekt graficzny i typografia / Graphic design and desk top publishing:

Luiza Berdak

Skład i lamanie / Typesetting and page layout:

Zofia Stawiska

Adres redakcji / Address of the Editorial Office:

Muzeum Narodowe w Krakowie
ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 12, 31-109 Kraków
tel. (+48) 12 433 58 50, e-mail: notae@mnk.pl
<http://mnk.pl/notae-numismaticae-zapiski-numizmatyczne-1>

Wyłącznie odpowiedzialność za przestrzeganie praw autorskich dotyczących materiału ilustracyjnego ponoszą autorzy tekstów.
Authors of the texts bear the sole responsibility for observing the copyright illustrations.

Wersją pierwotną *Notae Numismaticae – Zapiski Numizmatyczne* jest wersja elektroniczna.
The electronic edition of the *Notae Numismaticae – Zapiski Numizmatyczne* is treated as its original version.

© Muzeum Narodowe w Krakowie i Autorzy, 2021

ISSN 1426-5435

SPIS TREŚCI / CONTENTS

- 9 Od redakcji
10 From the Editors

ARTYKUŁY / ARTICLES

- SŁAWOMIR SPRAWSKI
13 *The Temenidae, Who Came Out of Argos. Literary Sources and Numismatic Evidence on the Macedonian Dynastic Traditions*
Temenidzi, którzy przybyli z Argos. Macedońskie tradycje dynastyczne w źródłach literackich i świadectwach numizmatycznych
- CATHARINE C. LORBER
43 *A Die Study of the Silver Staters (Didrachms) of Thessalian Larissa*
Studium powiązań stempli srebrnych staterów (didrachm) tesalskiej Larissy
- JAROSŁAW BODZEK
77 *The Sabakes' "Owl" from the Collection of the District Museum in Toruń and Some Notes on the Coinage of the Penultimate Achaemenid Satrap of Egypt*
„Sówka” Sabakesa ze zbiorów Muzeum Okręgowego w Toruniu i kilka uwag na temat mennictwa przedostatniego achemenidzkiego satrapy Egiptu
- ÖMER TATAR
97 *Two Rare Shield/Helmet Type Macedonian Regal Bronze Coins from the Collection of the Museum of Anatolian Civilizations in Ankara*
Dwie rzadkie królewskie monety macedońskie typu „tarcza/helm” z kolekcji Muzeum Anatolijskich Cywilizacji w Ankarze
- ANNA ANZORGE-POTRZEBOWSKA
107 *On the Search for *Damnatio Memoriae* on Ancient Roman Numismatic Artefacts. Research Assumptions*
O poszukiwaniach damnatio memoriae na starożytnych rzymskich numizmatach. Postulaty badawcze
- PIOTR JAWORSKI
125 *Reading the History of the Roman Fort in Apsaros (Autonomous Republic of Adjara, Georgia) from a Numismatic Perspective*
Odczytując historię rzymskiego fortu w Apsaros (Adżarska Republika Autonomiczna, Gruzja) z perspektywy numizmatycznej

- 143 PRZEMYSŁAW DULĘBA, ANDRZEJ ROMANOWSKI
New Finds of Roman Coins from the Przeworsk Culture Settlements
in the Nidzica and Szreniawa River Basins
*Nowe znaleziska monet rzymskich na osadach kultury przeworskiej w dorzeczu
Nidzicy i Szreniawy*
- 177 DAGMAR GROSSMANNOVÁ
Finds of Byzantine Coins in the Collection of the Moravian Museum.
A Contribution to the Completion of the Register of Byzantine Coins in Moravia
*Znaleziska monet bizantyńskich w kolekcji Morawskiego Muzeum Krajowego.
Przyczynek do uzupełnienia rejestru monet bizantyńskich na Morawach*
- 201 DOROTA MALARCZYK, ŁUKASZ MIECHOWICZ, SYLWIA WAJDA
Dirham Imitations and Glass Beads from the 10th Century Discovered
in an Early Medieval Building in Kłodnica, Municipality of Wilków, Lublin
Voivodeship
*Naśladownictwa dirhamów i szklane paciorki z X w. odkryte we wczesno-
średniowiecznym budynku w Kłodnicy, gm. Wilków, woj. lubelskie*
- 225 ANNA BOCHNAK
Drohiczyn-type Small Lead Seals with the Image of a Bird from the Collection
of the National Museum in Krakow. Old Ruthenian Sigillography Versus Early
Piast Numismatics
*Plomby typu drohiczyńskiego z wyobrażeniem ptaka w kolekcji Muzeum
Narodowego w Krakowie. Staroruska sfragistyka versus wczesnopiastowska
numizmatyka*
- 243 LILIA DERGACIOVA, IRINA STANKIEWICZ
Coin Hoard of Moldovan Copper Coins Found in the Belgorod Fortress
on the Dniester River (Ukraine)
*Skarb miedzianych monet moldawskich znaleziony na terenie twierdzy Białogród
nad Dniestrem (Ukraina)*
- 261 ELŻBIETA M. KŁOSIŃSKA, BORYS PASZKIEWICZ
A Coin Hoard from the 16th Century Found During Archaeological Excavations
at Perespa, and Its Context
*Zbiór monet z XVI w. znalezione podczas wykopalisk archeologicznych
w Perespie i jego kontekst*

RECENZJE / REVIEWS

- 301 JAROSŁAW BODZEK
HAIM GITLER, OREN TAL, *The Nablus 1968 Hoard. A Study of Monetary
Circulation in the Late Fourth and Early Third Centuries BCE. Southern Levant,*

with contribution of ARNOLD SPEAR and SYLVIA HURTER, DANA ASHKENAZI and ADIN STERN, *Numismatic Notes and Monographs* 171, The American Numismatic Society, New York 2019, 209 pages, 41 plates; ISBN 978-0-89722-360-7; ISSN 0078-2718

JAROSŁAW BODZEK

- 307 CATHARINE C. LORBER, *Coins of the Ptolemaic Empire. Part I: Ptolemy I through Ptolemy IV. Volume 1: Precious Metal, Volume 2: Bronze*, The American Numismatic Society, New York 2018, 625 and 205 pages, 76 and 46 plates; ISBN 978-0-89722-332-4

BARBARA ZAJĄC

- 312 RENATA CIOŁEK, ROKSANA CHOWANIEC (eds.), *Aleksandria. Studies on Items, Ideas and History Dedicated to Professor Aleksander Bursche on the Occasion of his 65th Birthday*, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden 2021, 446 pages; ISBN 978-3-447-11554-4; DOI: 10.2307/j.ctv1h9djth

ALESSANDRA MAGNI

- 322 PAWEŁ GOŁYŻNIAK, *Engraved Gems and Propaganda in the Roman Republic and under Augustus*, Archaeopress Roman Archaeology 65, Archaeopress, Oxford 2020, 618 pages, 1015 figures; ISBN 978-1-78969-539-7

KATARZYNA BALBUZA

- 328 RICHARD ANTHONY ABDY and PETER FRANZ MITTAG, *The Roman Imperial Coinage, Volume II, Part 3: From AD 117–138, Hadrian*, Spink, London 2019, 332 pages, 218 plates, indices; ISBN 978-1-912667-18-5

BARBARA ZAJĄC

- 333 MATEUSZ BOGUCKI, ARKADIUSZ DYMOWSKI, GRZEGORZ ŚNIEŻKO (eds.) *Slivers of Antiquity. The Use of Ancient Coins in Central, Eastern and Northern Europe in the Medieval and Modern Periods / Okruchy starożytności. Użytkowanie monet antycznych w Europie Środkowej, Wschodniej i Północnej w średniowieczu i okresie nowożytnym*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2020, 444 pages, 1 map; ISBN 978-83-235-4697-9; DOI: 10.31338/uw.9788323547051

KRONIKA / CHRONICLE

MATEUSZ WOŹNIAK

- 341 Kronika Gabinetu Numizmatycznego Muzeum Narodowego w Krakowie (2020)
345 The Chronicle of the Numismatic Cabinet of the National Museum
in Krakow (2020)

Profesor Mariusz Mielczarek, Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi, sierpień 2021
Fot. Krzysztof Jarzęcki

Professor Mariusz Mielczarek, Museum of Archaeology and Ethnography in Łódź, August 2021
Photo: Krzysztof Jarzęcki

Szanowni Państwo,

oddajemy w Państwa ręce tom XVI *Notae Numismaticae – Zapisków Numizmatycznych*. Zgodnie z przyjętymi przez nas zasadami wszystkie teksty publikujemy w językach kongresowych, z angielskimi i polskimi abstraktami. Zawartość całego obecnego tomu oraz tomy archiwalne są zamieszczone w formie plików PDF na stronie internetowej Muzeum Narodowego w Krakowie (<https://mnk.pl/notae-numismaticae-zapiski-numizmatyczne-1>). Na stronie internetowej dostępne są ponadto wszelkie informacje ogólne o czasopiśmie oraz instrukcje dla autorów i recenzentów.

W 2020 roku przypadły jubileuszowe 65. urodziny prof. dr. hab. Mariusza Mielczarka, jednego z najwybitniejszych polskich specjalistów w zakresie numizmatyki, w szczególności antycznej, znakomitego archeologa i badacza świata starożytnych Greków. Z tej okazji pragniemy zadedykować mu niniejszy tom *Notae Numismaticae – Zapisków Numizmatycznych*. Profesor Mariusz Mielczarek od samego początku współpracował z naszym czasopiśmem, wspierając je jako recenzent, autor i członek Komitetu Naukowego. Łączy go również wieloletnia współpraca z Gabinetem Numizmatycznym Muzeum Narodowego w Krakowie, w ramach której zrealizował kilka projektów naukowych i wystawienniczych. Kilkoro z członków Redakcji naszego czasopisma wiązą z Profesorem więzy przyjaźni. Dedykacja bieżącego tomu *Notae Numismaticae – Zapisków Numizmatycznych* jest z naszej strony skromnym podziękowaniem za wszystkie lata współpracy.

Redakcja

Dear Readers,

It is with great pleasure that we present volume 16 of *Notae Numismaticae – Zapiski Numizmatyczne* to you. In accordance with the principles that we have adopted, our texts are published in the conference languages with English and Polish abstracts. The whole of the present volume can be found as PDF's on the website of the National Museum in Krakow (<https://mnk.pl/notae-numismaticae-zapiski-numizmatyczne-1>), as are previously published volumes of the journal. The website also contains general information about the journal as well as information for prospective authors and reviewers.

Year 2020 saw Professor Mariusz Mielczarek celebrate his 65th birthday. Professor Mielczarek is one of the most outstanding Polish specialists in the field of numismatics, especially ancient coinage, an excellent archaeologist and researcher of the world of Ancient Greece. To mark this occasion, we would like to dedicate the current volume of *Notae Numismaticae – Zapiski Numizmatyczne* to him. Professor Mariusz Mielczarek has cooperated with our journal from the outset, supporting it as a reviewer, author, and member of its Scientific Committee. He has also enjoyed many years of cooperation with the Numismatic Cabinet of the National Museum in Krakow, including the implementation of several research and exhibition projects. Some members of the editorial board of our journal have ties of friendship with the Professor. The dedication of the current volume of *Notae Numismaticae – Zapiski Numizmatyczne* is a modest thank you for all the years of fruitful collaboration and cooperation together.

The Editors